

**Suomen Monikkoperheet ry:n
lausunto monikkoperheiden erityispiirteistä
kokopäiväisen varhaiskasvatusoikeuden arviointiin**

MONIKKOPERHEET TARVITSEVAT KOKOPÄIVÄISTÄ VARHAISKASVATUSTA

Suomessa syntyy vuosittain kaksoset noin 800 perheeseen ja kolmoset noin 10 perheeseen. Nelosia syntyy hyvin harvoin. Monikkoperheessä on usein myös muita, yksittäin syntyneitä lapsia.

Varhaiskasvatuslain uudistus mahdollistaa lapsen varhaiskasvatusoikeuden puolipäiväisenä, jos toinen vanhempi on kotona joko perhevapaalla tai työttömänä työnhakijana. Oikeus kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen voidaan kuitenkin kunnan päätöksellä myöntää vanhemman ollessa kotona, jos se on tarpeen lapsen kehityksen, tuen tarpeen tai perheen olosuhteiden takia tai muutoin lapsen edun mukaista.

Monikkoperheen erityisen tilanteen vuoksi Suomen Monikkoperheet ry esittää, että

- **monikkoperheellä tulee olla oikeus kokopäiväiseen päivähoitoon monikkoperheellisyyden perusteella aina kun perhe itse arvioi kokopäiväisen päivähoidon tarpeelliseksi.**
- **monikkoperheellisyys tulee kirjata kokopäiväisen päivähoidon saannin kriteeriksi perheen hakiessa kokopäiväistä hoitoa.**
- **monikkoperheelle mahdollistetaan päivähoito mahdollisimman lähellä kotia.**

Vanhemman ollessa kotona monikkoperhe voi tarvita kokoaikaisia päivähoitopalveluja esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- a) Monisikiöraskaus on riskiraskaus, ja odottava äiti voi joutua vuodelepoon tai toimintakyky on muutoin rajallinen. Päivähoitoa tarvitaan tällöin vanhemmille sisaruksille
- b) Monikkolasten synnyttyä perhe voi tarvita päivähoitoa vanhemmille sisaruksille perheen olosuhteiden vuoksi
- c) Vanhemman ollessa kotona päivähoitoa voidaan tarvita myös monikkolapsille erityistilanteissa, esimerkiksi jos vanhempi ei terveydentilansa tai muun syyn vuoksi suoriudu useamman lapsen ympärivuorokautisesta perushoidosta.

Monikkoperheessä kokoaikaisen hoidon tarpeet liittyvät siihen, että perheessä on monta saman ikäistä, perushoitoa vaativaa vauvaa/pikkulasta. Monikkolapset syntyvät usein ennenaikaisesti tai keskosina ja heillä on enemmän terveysongelmia kuin muilla lapsilla.

Useamman kuin yhden lapsen saaminen kerralla kuluttaa perheen voimavaroja tavalla, jonka vaikutukset voivat olla hyvinkin pitkäaikaisia. Vanhemmat väsyvät, koska lapset nukkuvat eri aikaan ja katkonaisesti. Monikkovanhemmat kokevat itsensä erittäin stressaantuneiksi useammin kuin muut perheet (Hyväluoma, J. 2010). Monikko-

Suomen Monikkoperheet ry:n lausunto monikkoperheiden erityispiirteistä kokopäiväisen varhaiskasvatusoikeuden arviointiin

vanhempien psyykkinen stressi, uupumus, ahdistuneisuus ja masentuneisuus ovat suhteellisen yleistä (Penninkilampi-Kerola, 2006). Kotona oleva vanhempi ei vauvojen tai kuljetusongelmien vuoksi pääse viemään/noutamaan yksösisarusta/-sisaruksia kesken päivän päivähoidosta. Yksinhuoltajan tilanne on erityisen kuormittava.

Monikkoperheet kokevat toimeentulonsa selvästi samassa elämäntilanteessa olevia lapsiperheitä hankalampana silloin, kun perheessä on alle 3-vuotiaita lapsia tai kun perheessä on kolme tai useampi lapsi (Hyväluoma 2010).

Suomen Monikkoperheet ry toteaa, että monikkoperheellisyden tulee olla sellainen perheen olosuhdetekijä, joka oikeuttaa monikkoperheen lapset kokopäiväiseen varhaiskasvatukseen silloin, kun perhe tarpeensa niin itse määrittelee.

*Kunnioitavasti,
Suomen Monikkoperheet ry*

Lähteet

Hyväluoma, J. 2010. Moninkertaisia onnenhetkiä ja arjen haasteita. Monikkoperheiden vanhempien kokemuksia perheen hyvinvoinnista. Perhetutkimuskeskus. Jyväskylän yliopisto.

Penninkilampi-Kerola, V. 2006. Implications of co-twin dependence for twins' social interactions, mental health and alcohol use. A follow-up study of Finnish twins from adolescence to early adulthood. Väitöskirja. Helsingin yliopisto. Kansanterveystieteen julkaisuja M 190